

2) з метою уникнення виникнення правового спору щодо правомірності здійснення даного заходу адміністративного припинення, неодмінної присутності свідків і власника предметів, що підлягають тимчасовому вилученню.

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44–45, № 46–47, № 48, Ст. 552.
2. Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил : наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 652 // Офіційний вісник України – 2012. – № 50, Ст. 595.

Негреша Д.М.

*здобувач кафедри управління, адміністративного права і процесу
та адміністративної діяльності,
Національний університету державної податкової служби України*

АНАЛІЗ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ

У парламентах світових держав законотворчий процес – дуже складна і трудомістка діяльність з прийняття та відтворення законів, формування правового поля для всіх сфер життєдіяльності суспільства, населення. Тому увагу приділено стану та особливостям правового регулювання Апарату законодавчого органу таких країн, як Франція, Німеччина, Велика Британія, Російська Федерація, США та інших окремих європейських держав.

Докторське дослідження О. М. Осавелюка є оригінальною спробою визначити роль і значення допоміжних державних органів вищих органів державної влади в системі державного апарату. Більше того, автор, виявляючи вузлові проблеми становлення основ сучасного механізму взаємодії вищих органів державної влади один з одним і іншими інститутами механізму держави, дає порівняльно-правовий аналіз ролі і значення допоміжних органів в інших державах (США, Великій Британії, Японії, Франції, Німеччині, Канаді). Остання обставина дозволяє, за словами автора, показати, по-перше, як у сучасному розвиненому суспільстві конституції і закріплені ними правові принципи застосовуються в якості нормативної основи досягнення консенсусу між провідними соціально-політичними силами в державних органах, і яка роль у цьому процесі відводиться допоміжним апаратам» [1, с. 89].

У свою чергу, дисертаційне дослідження Н. Л. Омельченко [2] спрямоване на дослідження конституційно-правових основ законодавчої функції Верховної Ради України, і в пункті 2.3 роботи висвітлені питання організаційно-правового забезпечення реалізації законодавчої функції Верховної Ради України.

Отже, можна говорити про досить розвинені традиції парламентаризму та досить добре укомплектовані апарати та секретаріати у країнах, де історичні умови склалися так, що представницькі органи розвивалися ще до періоду Нового часу. Прикладом таких держав можна назвати як європейські держави – Німеччину, Фінляндію, так і країни Сходу, зокрема Єгипет.

Очевидно, і тоді існували певні традиції оцінки роботи секретарів, помічників народних представників. Проте відомо, що офіційно депутати із більшості країн світу почали використовувати послуги оплачуваних помічників лише на початку ХХ сторіччя. З часом ускладнення вирішуваних парламентами завдань, активізація правотворчої діяльності законодавчих органів, необхідність забезпечення парламентів достовірною інформацією, зумовили необхідність зростання кількості персоналу, який мав забезпечувати діяльність загальнодержавних представницьких органів, координацію роботи цього персоналу і, відповідно, створення апаратів законодавчих органів.

Таким чином, у парламентах розвинених країн за останні роки створено досить численний апарат, що ефективно діє на різних рівнях (підкомітетів, комітетів, палат і парламенту в цілому). Побудова цього апарату за галузевим (горизонтальним) і вертикальним принципами дозволяє одночасно вирішувати як проблеми, що виникають у різних сферах діяльності, так і різного ступеня складності і масштабів.

На сьогодні держава сформувала цілу низку механізмів залучення громадян до прийняття рішень, однак більшість із них не працюють належним чином. Головними причинами цього є невміння і небажання представників влади керуватися в роботі принципами прозорості та відкритості та переходити до процедур публічної політики, визнавати організації громадянського суспільства рівними партнерами і проводити з ними консультації.

Крім того, за відсутності визначених механізмів і критеріїв оцінки виконання такої роботи відповідними органами державного управління, а також норм відповідальності за її невиконання або неналежне виконання, зазначені нормативно-правові акти не впливають на покращення стану реалізації принципів прозорості і відкритості органів державної влади.

На основі проведеного аналізу правового регулювання Апарату законодавчого органу зарубіжних країн сформульовано низку пропозицій щодо запозичення позитивного досвіду та удосконалення цього напряму регулювання в Україні. Зокрема, визначено, що необхідним є певне удосконалення українського законодавства стосовно відкритості державної влади не лише в частині звернень громадян чи засобів масової інформації до органів державної влади. Світовий досвід діалогу влади і суспільства свідчить про традиції обов'язкової звітності органів державної влади про свою діяльність незалежно від наявності запитів і звернень громадян, обов'язкове інформування громадян про її поточну діяльність. Саме в цьому напрямі бажаним є подальше коригування законодавства України.

На сьогодні держава сформувала цілу низку механізмів залучення громадян до прийняття рішень, однак більшість із них не працюють належним чином. Головними причинами цього є невміння і небажання представників

влади керуватися в роботі принципами прозорості та відкритості та переходити до процедур публічної політики, визнавати організації громадянського суспільства рівними партнерами і проводити з ними консультації. Крім того, за відсутності визначених механізмів і критеріїв оцінки виконання такої роботи відповідними органами державного управління, а також норм відповідальності за її невиконання або неналежне виконання зазначені нормативно-правові акти не впливають на покращення стану реалізації принципів прозорості і відкритості органів державної влади.

Доведено, що у парламентах світу існують різні форми організації роботи апарату. Кожен парламент віднаходить і запроваджує власну, єдину у своєму роді систему організації апарату. Особливості цієї системи залежать від чисельного складу парламенту, наявних фінансових ресурсів, цілей та пріоритетів законодавчого органу. Аналіз структури, чисельності та повноважень апарату парламенту зарубіжних країн засвідчує той факт, що єдиної для усіх держав ефективною моделі функціонування допоміжного органу не існує. Цей структурний підрозділ володіє значними повноваженнями з надання технічної, організаційної, консультативної, довідкової допомоги, без якої реалізацію правового статусу законодавчої органу уявити неможливо.

Тому для покращення ситуації щодо прозорості і відкритості органів державної влади в реалізації публічної політики доцільно розробити комплексну програму діяльності у цій галузі, передбачивши в ній реалізацію конкретних і дієвих заходів за такими напрямками:

1. Удосконалення нормативно-правового забезпечення.
2. Формування суспільного попиту на інформацію про діяльність органів державної влади, інтересу громадян щодо її отримання шляхом створення інформаційних кіосків з поширення електронної оперативної інформації про послуги органів державної влади та вакантні місця в них; створення інформаційного центру органів державної влади, наявність якого зробила б доступнішою інформацію про діяльність влади, послуги й компетенцію органів державної влади та їх працівників (Польща).
3. Надання онлайн-послуг органами державної влади: громадяни зможуть шукати та отримувати інформацію, надсилати запити, брати участь у голосуванні, подавати заяви та більше взаємодіяти з посадовими особами (Фінляндія).
4. Впровадження сучасних форм забезпечення прозорості та відкритості органів державної влади через удосконалення інструментів, основних процедур та врахування результатів онлайн-консультацій у процесі прийняття політичних рішень, які з часом замінять консультації віч-на-віч.
5. Створення ефективних механізмів контролю (як державного, так і громадянського) для забезпечення прозорості та відкритості органів державної влади в реалізації публічної політики через засоби масової інформації.

6. Підвищення правової та політичної культури громадян України.

Аналіз світового досвіду доводить, що необхідним є певне удосконалення українського законодавства стосовно відкритості державної влади не лише в

частині звернень громадян чи засобів масової інформації до органів державної влади. Світовий досвід діалогу влади і суспільства свідчить про традиції обов'язкової звітності органів державної влади про свою діяльність незалежно від наявності запитів і звернень громадян, обов'язкове інформування громадян про її поточну діяльність. Саме в цьому напрямі бажаним є подальше коригування законодавства України.

Список використаних джерел:

1. Осавелюк А.М. Вспомогательный аппарат высших органов государственной власти в механизме государства : дисс. ... д-ра юрид. наук. М., 2006. – 386 с.
2. Омельченко Н.Л. Конституційно-правові основи законодавчої функції Верховної Ради України : автореф. дис ... канд. юрид. наук / Н.Л. Омельченко. – К. : Б. в., 2011. – 18 с.

Пузирний В.Ф.

кандидат юридичних наук, доцент,

*Навчально-науковий інститут права та соціальних технологій
Чернігівського національного технологічного університету*

КОНЦЕПЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Основним стратегічним документом розвитку системи виконання покарань в Україні є Концепція державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України (далі – Концепція), що схвалена Указом Президента України від 8 листопада 2012 року № 631/2012 [1].

Концепція визнає, що існуюча система виконання кримінальних покарань та попереднього ув'язнення, побудована ще за радянських часів, не відповідає сучасному рівню соціально-економічного розвитку суспільства та принципам гуманізму і поваги до прав і свобод людини у процесі виконання покарань, і тому ставить за мету здійснити заходи щодо реформування Державної кримінально-виконавчої служби України протягом 2012–2017 років.

Реалізація положень Концепції здійснюватиметься шляхом прийняття нових актів законодавства та внесення змін до актів, що регулюють питання діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України та порядок виконання покарань. Планується здійснити організаційні, методичні та інформаційні заходи, спрямовані на запровадження сучасної моделі управління Державної кримінально-виконавчої служби України.

Отже, нині Концепції відіграє ключову роль у визначенні напрямку її розвитку. У загальному вигляді концепція означає систему певних знань, наукове трактування того або іншого явища. Ці значення мають бути певним чином систематизовані, містити елементи новизни. Таким систематизуючим чинником виступають цілі проведених перетворень [2, с. 37–38].